

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 40 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 13ο

Γράφει ο Γιώργος Χατζηβασίλης

Ενας νέος Κόσμος

Μετά το άδοξο τέλος της “Ελληνικής Φωνής” και μέχρι τις 16 Ιουνίου 1982 όταν κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο του “Κόσμου”, ο “Κήρυκας” απόλαυσε αρκετά χρόνια το μονοπώλειο στον παροικιακό Τύπο στη δεκαετία του ‘70 όταν το λεγόμενο εκκλησιαστικό καλά κρατούσε και συμμάχησε με τους Κοινοτικούς που τον δέχτηκαν με ανοιχτές αγκάλες παρά το ιδεολογικό χάσμα και το γεγονός ότι το πρόβλημα με τον εκδότη του δεν ήταν εκκλησιαστικό, αλλά η προσωπική κόντρα του με τον Αρχιεπίσκοπο. Ενώ, όμως, η “Ελληνική Φωνή” προσπάθησε γενναία να σπάσει το μονοπώλειο, ο “Κόσμος” το πέτυχε επειδή κάλυψε ένα μεγάλο κενό, το χώρο των δραστηριοτήτων της Αρχιεπισκοπής, με την οποία είχε συμμαχήσει ο Τάκης Καλδής και σε συνεργασία με τον παλιό φίλο, Δημήτρη Γκόγκο, αποφάσισαν να το καλύψουν με την έκδοση του “Κόσμου”.

Πρώτος αρχισυντάκτης ήταν ο Γιώργος Τσερδάνης, με αρθρογράφους τον Τάκη Καλδή που στο μεταξί είχε εκλεγεί στην Ανω Βουλή της ΝΝΟ, τον Γιώργο και τη Τζόαν Μεσσάρη, τον Τάσο Νεράντζη, τον Δημήτρη Οικονόμου και στις διαφημίσεις τον Δημήτρη Βεντούρη. Δεν μπορού να γράψω πολλά για την περίοδο εκείνη, αλλά το 1983 έγινε μια διοικητική αλλαγή και την αρχισυνταξία ανέλαβε ο Γιώργος Μεσσάρης, ενώ ο Γιώργος Τσερδάνης παρέμεινε σαν δημοσιογράφος.

Με την έκδοση του “Κόσμου”, ο “Κήρυκας” στα επόμενα χρόνια θα περάσει από σαράντα κύματα, αλλά ούτε ο “Κόσμος” έκανε περίπατο στο πάγκο γιατί βρήκε μπροστά του πολλούς σκόπελους και σώθηκε ως εκ θαύματος από τον πνιγμό από τον Θεόδωρο και την Αναστασία Κωνσταντίνου.

Από τότε που φοιτούσα στο Γυμνάσιο, ο πατέρας μου ήθελε να μάθω την τυπογραφία και ιδιαίτερα την λινοτυπική επειδή ήταν ένα καλοπληρωμένο επάγγελμα, λέγοντας “μάθε την τέχνη κι’ άσ’ τ’ηνε και όταν πεινάσεις πιάσ’ τ’ηνε”, λόγια προφητικά που επαληθεύτηκαν ύστερα από μια τέλεια οικονομική καταστροφή μου. Μόλις το έμαθε ο Γιώργος Μεσσάρης μου πρόσφερε δουλειά στον “Κόσμο” τον Οκτώβριο του 1989 και από διευθυντής παραγωγής στον “Πανελλήνιο Κήρυκα” επέστρεψα στην τέχνη μου σαν απλός δακτυλογράφος, ξεκινώντας από το τελευταίο σκαλί. Στον “Κόσμο” επανασυνδέθηκα με τον Γιώργο και την Τζόαν Μεσσάρη, τον Τάκη Καλδή, τον Γιώργο Τσερδάνη, τον Βασίλη Πασσά και τον Θανάση Χατζηανέστη και -παλιά μου τέχνη κόσκινο- άρχισα να δακτυλογραφώ

πάλι τα κείμενά τους. Τότε, όμως, γνώρισα και συνεργάτες τους φίλους Γιάννη και Ζωή Λίπη που έχουν παλινοστήσει, όπως ο φωτορεπόρτερ Μιχάλης Κάλλης με την οικογένειά του, τον Παύλο και Ζωή Θεοδορακοπούλου, τον Δημήτρη και την Σούλα Βεντούρη, τον Αποστόλη και την Δήμητρα Γκαβογιάννη και τον Θανάση Τσάνη, ενώ αργότερα ήρθαν μαζί μας η Γιάννα Μαυράκη, η Τάνια και ο Νίκος Γρίβας, η Κατερίνα Ορφανίδου, η Χρυσώ Χρυσάνθου, η Τζίνα Τσουτσουρα και οι αδελφές Κούλα και Ρία Μιχαήλ.

Οι τεχνικές εγκαταστάσεις του “Κόσμου” ήταν υποδεέστερες από αυτές που άφησα στον “Κήρυκα” επειδή δεν υπήρχε ανάγκη για τεράστια παραγωγή, αλλά το πάλευα ύστερα από πολλά χρόνια απουσίας μέχρι που μια μέρα ο Μεσσάρης με κάλεσε στο γραφείο του για να μου πει ότι θέλει να μου αναθέσει μια στήλη στην εφημερίδα. Είχα αντιρρήσεις επειδή δεν θεωρούσα τον εαυτό μου (ούτε και τώρα άλλωστε) δημοσιογράφο με τη σωστή σημασία της λέξης, όμως ο Γιώργος επέμενε και συμφωνήσαμε να γράψω ένα δοκιμαστικό κείμενο. Το πρώτο άρθρο αφορούσε την πάλη μου με την κατάθλιψη που άρεσε στο Γιώργο και μάλιστα αυτός βάφτισε τη στήλη μου “Κόσμος και μη”, σ’ αυτόν λοιπόν τα παράπονά τους όσοι διαφωνούν με την παρουσία μου στον “Κόσμο”. Να προσθέσω ακόμη ότι με δική του συμβουλή σταμάτησα να γράφω ολοσέλιδα άρθρα επειδή κούραζαν τον αναγνώστη και ν’ ασχοληθώ με μικρά σχόλια όπως κάνω πολλά χρόνια.

Όταν άρχισα δουλειά στον “Κόσμο”, ο Τάκης Καλδής, αντιμετώπιζε με σκληρά άρθρα του παλιούς συντρόφους στην Κοινότητα και για την παροικία είμασταν η παπαδική εφημερίδα, ενώ πολλοί “παπαδικοί” αγόραζαν ακόμη τον “Κήρυκα” τάχαμ’ τάχαμ’ για να διαβάσουν τα μνημόσυνα και τις κηδείες. Εγώ ποτέ δεν πίστευσα ότι η συντριπτική πλειοψηφία της παροικίας υποστήριζε αποκλειστικά την Αρχιεπισκοπή ή την Κοινότητα, επειδή μπορούσε να διακρίνει τις διαφορές ανάμεσα στις αντιμαχόμενες παρατάξεις. Ομολογούμενως, το 90% ή και 95% των συμπαροίκων εκκλησιάζονται στις εκκλησίες της Αρχιεπισκοπής και εκεί τελούν τα Μυστήρια επειδή αναγνωρίζουν τον Αρχιεπίσκοπο σαν πνευματικό τους ηγέτη, αλλά πέρα από τα εκκλησιαστικά τους καθήκοντα δεν περιφρονούν την Κοινότητα. Γι’ αυτό το Darling Harbour πλημμυρίζει από τον Ελληνισμό στο Φεστιβάλ και χιλιάδες παρακολουθούν τις πολλές εκδηλώσεις του, όπως και το Φεστι-

βάλ Κινηματογράφου, γι’ αυτό εκατοντάδες οικογένειες στέλνουν τα παιδιά τους στα κοινοτικά απογευματινά σχολεία και στην Παρούλα Θέρμαν για να διδαχθούν ελληνικούς χορούς, γι’ αυτό η παροικία υποστηρίζει θετικά το Ελληνικό Σπίτι κλπ. κλπ.

Γι’ αυτό δεν μπορούσα να ανεχθώ το γεγονός ότι ο “Κόσμος” δεν κάλυπτε το έργο της Κοινότητας, δηλαδή έκανε ό,τι ο “Κήρυκας” από την ανάποδη. Το ότι ο Τάκης Καλδής συγγενούταν με τους κοινοτικούς πολύ λίγο με ενδιέφερε, εφόσον δεν θα έλειπε από τις στήλες μας η δράση της Κοινότητας που είναι ένα μεγάλο κομμάτι της παροικίας και θυμάμαι κάτι που μου είπε αργότερα η Παρούλα Θέρμαν, με την οποία και τον σύζυγό της όπως είπαμε είχαμε συνεργαστεί στην “Ελληνική Φωνή”.

Μια μέρα ένα παιδάκι την ρώτησε: “Γιατί κυρία Παρούλα εμείς δεν μπορούμε να χορέψουμε μαζί με τα παιδιά της Αρχιεπισκοπής;”. Για μένα ήταν συγκλονιστικό.

Η ευκαιρία μου δόθηκε όταν διάβασα ανακοίνωση της Επιτροπής Φεστιβάλ για συνέντευξη Τύπου όπου θα έδινε στη δημοσιότητα το πρόγραμμα των εκδηλώσεών του για το 1990 και ρώτησα τον Μεσσάρη αν μπορούσα να καλύψω αυτή την συνέντευξη, με απώτερο στόχο να κτίσουμε γέφυρες με την Κοινότητα. Όταν πήγα το απόγευμα στο Λακέρπα και μπήκα στην αίθουσα συνεδριάσεων για τη συνέντευξη Τύπου ήμουν σαν τη μύγα μεσ’ το γάλα, αλλά είχα την προηγούμενη εμπειρία όπως έχουμε αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο όταν πήγα στην Κοινότητα στο Πάτινγκτον με πρόεδρο τον Γεροντάκο, πάλι σαν εκπρόσωπος “παπαδικού” εντύπου, του “Βήματος”.

Αυτή τη φορά η υποδοχή ήταν φιλικότερη και ο γραμματέας της Κοινότητας, Νίκος Παπανικητάς, με ρώτησε από πού κατάγομαι. Όταν τού είπα από τη Σύμη μου είπε αστεειυμένος “επιτέλους και ένας Συμιακός γιατί μάς έχουν κυριεύσει εδώ Κεφαλλονίτες”, εννοώντας τον Χάρη Δανάλη που γέλασε με το σχόλιο.

Για να μην πολυλογούμε εκείνη τη χρονιά δούλεψα σκληρά για το Φεστιβάλ, δεν άφηνα εκδήλωση για εκδήλωση, γέμισε ο “Κόσμος” με ρεπορτάζ και φωτογραφίες του Μιχάλη Κάλλη που είχαμε γίνει κολλητοί, η συνεργασία μου με τον Νίκο Παπανικητά ήταν στενή και δημιουργήθηκε μια πολύχρονη γνωριμία που μέχρι “κουμπάρους” μάς έκαναν, ενώ στην πραγματικότητα μιλάμε μερικές φορές το χρόνο στο τηλέφωνο και ίσως συναντηθούμε συμπρωματικά σε παροικιακές εκδηλώσεις δύο ή τρεις

φορές. Τον Παπανικητά δεν υποστήριξα επειδή είναι Συμιακός, ή φίλος, αλλά επειδή είχε όραμα για την Κοινότητα και την παροικία, που το έβαζε πάνω από το προσωπικό του συμφέρον και πολιτικές σκοπιμότητες. Εξήσα από κοντά την αγωνία του και της οικογένειάς του όταν παλιοί φίλοι και σύντροφοι στράφηκαν εναντίον του και θαύμασα τη λεβεντιά με την οποία τους αντιμετώπισε, όπως ο Δανάλης που κι’ αυτός έδειξε αρχηγικό ανάστημα όταν χρειάστηκε και μακάρι να του έμοιαζαν άλλοι.

Πιστεύοντας, λοιπόν, ότι έκτισα γέφυρες με την Κοινότητα και πως εκτιμήθηκε η δουλειά μου για το Φεστιβάλ, πήγα για να καλύψω την ετήσια γενική συνέλευση του ιστορικού φορέα, αλλά είχα πέσει έξω στις εκτιμήσεις μου επειδή δεν γνώριζα ότι ήμουν πια ο στόχος αυτών που αντιπολιτεύονταν τον Δανάλη και τον Παπανικητά. Βρισκόμουν όρθιος κοντά στις τελευταίες καρέκλες της αίθουσας και πρόσεξα ότι με είχαν δει ο Δανάλης και ο Παπανικητάς χωρίς να πούν τίποτε, αλλά μετά από λίγο κάποιος μέλος πηγαίνει στην έδρα, μιλά στον Δανάλη και τον Παπανικητά, οι οποίοι έστρεψαν το βλέμα τους σ’ εμένα και μόνο τότε καταλάβα ότι είχα πρόβλημα. Πραγματικά, ο Δανάλης είπε ότι υπήρχε ένταση για την παρουσία μου στη συνέλευση και ζήτησε να γίνει ψηφοφορία για ν’ αποφασιστεί αν θα παραμείνω ή θα φύγω, αλλά στο μεταξύ έπρεπε να βγω έξω, όπως έγινε, μέχρι που κάποιο μέλος του συμβουλίου μου είπε ότι δεν μπορώ να επιστρέψω στην αίθουσα επειδή δεν είμαι μέλος.

Παρόμοιο επεισόδιο συνέβη και στην Αρχιεπισκοπή, όταν σε συνέδριο της Κληροκοιλικής στον Αγιο Σπυρίδωνα πήγα με το μαγνητοφώνάκι μου για να καταγράψω τα τεκταινόμενα και με πλησίασε ένας ιερέας για να με ρωτήσει από πού είμαι. Επειδή με είχε δει πολλές φορές στον “Κόσμο” και πίστευα ότι με θυμάται, νόμιζα ότι αστειευόταν και ανταποκρινόμενος τού είπα ότι είμαι από τον... “Κήρυκα”(!)

“Εξω!” μου λέει και συνεχίζοντας το καλαμπούρι εγώ τού απάντησα “δεν πάω πουθενά”, αλλά ο ιερέας ήταν ανένδοτος: “Κατάλαβες τί σου είπα; Εξω!” επανέλαβε αγριεμένα και συνειδητοποίησα ότι δεν αστειεύεται καθόλου, οπότε τον ρώτησα αν γνωρίζει ποιός είμαι.

“Δεν με ενδιαφέρει ποιός είσαι, να σηκωθείς να φύγεις”, μου λέει και τότε υποχρεώθηκα να τού αποκαλύψω ποιός είμαι, οπότε με έσπρωξε ελαφρά και με απείλησε χαμογελώντας πια “αυτό θα μου το πληρώσεις!”

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΡΙΤΗ: Στυλιανοπαίδια και εξαπτέρυγα!